

In deze reeks blikken schrijvers vooruit op het grootste aller mysteries: de dood. Zien ze hun eigen sterfscène al voor zich? Vertrekken ze met de pen in de vuist?

HET EINDE

DEZE WEEK: **LARA TAVEIRNE**

is schrijfster en regisseur. Haar debuut, 'De kinderen van Calais' (2014), werd bekroond met de Debuutprijs. Onlangs publiceerde ze de roman 'Kerkhofblommenstraat'.

Ik ben zo iemand die zijn gedachten over de dood nooit afmaakt. Nochtans zou ik het goed kunnen, voor altijd slapen; ik slaap heel graag. Maar zodra ik aan mijn kinderen denk, willen mijn hersenen gewoon niet meer verder. Het is zelfzuchtig om te denken dat ik zo belangrijk ben in hun leven, maar dat ze zonder mij verder zouden moeten vind ik vreselijk. Ik zie hen nog altijd als een deel van mij, en ik heb er niet zoveel vertrouwen in dat die wereld goed voor hen zal zorgen. Voor de dood zelf – sterven, onder de grond liggen, verbrand worden, vergeten worden – ben ik minder bang.

'Vorige zomer heb ik aan het sterfbed van mijn schoonvader gestaan. Dat ging echt zoals in een film: hij kon alleen nog luid en moeizaam ademen. Het was duidelijk dat hij wist: nog eentje, en nog eentje, maar niet zo heel veel meer. Het lijkt me fantastisch als het zo kan, zonder al te veel pijn, met mensen om je heen; ik zie bij sterven buisjes en ziekenhuislicht voor me. Ik ben wel zo ijdel dat ik graag in een mooi jurkje in een stijlvol bed wil liggen en niet onder een neonlamp.'

'Verder wil ik pas doodgaan als ik klaar ben. Ik heb het gevoel dat ik nog maar net boven de grond kom, dus ik wil er niet alweer onder.'

'Vijf jaar geleden is mijn broer gestorven. Kort nadat hij op kot ging, is hij verdwenen; zes maanden later hebben ze hem teruggevonden in Lapland. Hij had zich laten onderkoelen. Tot dan bestond de dood niet in mijn leven: ik kom uit zo'n gelukkig hippiegezin waar alles altijd goed kwam. Mijn grootouders woonden naast het kerkhof, we speelden daar, maar de namen op die graven betekenden niets voor ons. Het sloeg in als een bom. Mijn lijf veranderde in een motor die op tiendubbel vermogen draaide: ik had het gevoel dat ik nog maar even weinig tijd had als hij. Dus ik ben als een sneltrein mijn eerste boek gaan schrijven.'

'De dood van mijn broer heeft voor mij alles op gang getrokken, ik voel me daar vaak schuldig over. Terwijl ik heel mijn familie zag plat vallen, werd ik overvallen door gejaagdheid: "Als je iets wilt doen, is het nu-nu-nu en niet morgen." Mijn broer is gevonden met zijn dagboek op zijn lichaam, hij was diegene die schrijver wilde worden. Ik had het gevoel dat het mijn taak was om zijn schrijven verder te zetten.'

'De dood is altijd aanwezig in mijn werk, als iets "aan de andere kant van de muur". Mijn nieuwste boek speelt zich af op een chrysantenveld, maar je voelt voortdurend het

© JeRoen Murré

'Mijn broer is gevonden met zijn dagboek op zijn lichaam, hij was diegene die schrijver wilde worden. Ik had het gevoel dat het mijn taak was om zijn schrijven verder te zetten'

alsof hij in haar keuken stond, zo van "Je hebt je moeder iets aangedaan". Dat was zoveel oprechter dan ik met mijn bloemen... Zo wil ik ook met de dood omgaan, en wil ik graag dat anderen ermee omgaan: niet met kransen, bloemen en trieste flashbacks, nee, doe maar gewoon tegen mij.'

'Over mijn graf heb ik nog nooit nagedacht. Over mijn begrafenis wel. Hoewel ik totaal niet gelovig ben, zie ik altijd een kathedraal voor mij, gevuld met alle mensen die in mijn leven gepasseerd zijn. Heel veel verdriet ook: ik vind dat iedereen zijn best moet doen om te wenen, zelfs als het niet oprecht is; dat is je taak op een begrafenis. Het enige waar ik bang voor ben, zijn slecht geschreven speeches. Of erger nog: dat verschillende mensen dezelfde anekdote vertellen, waardoor het lijkt alsof maar drie verhaaltjes uit je leven de moeite zijn. Ik zou graag hebben dat iemand erop toeziet dat dat niet gebeurt. Dat zijn mijn enige wensen: veel tranen en genoeg vertelstof.'

kerkhof ernaast. Wellicht komt dat doordat mijn schrijverschap gestart is met de dood van mijn broer. Dat was heel confronterend: mijn hele familie rouwde, en ik zat te schrijven. Pas toen mijn boek af was, drong het tot me door dat het rouwen voor mij nog moest beginnen. Mensen zeggen wel dat schrijven therapeutisch is, maar dat klopt niet; voor mij was het een vlucht, een manier om niet te moeten stilstaan bij de werkelijkheid.'

'Na de dood van mijn broer heb ik voor het eerst een graf bezocht. Ik had een enorm boeket bloemen geplukt in de tuin en in een grote groene vaas gestopt, want ik dacht dat het zo hoorde. Toen ik aankwam, was het kerkhof gesloten. Ik zie mij nog rond die kerkhofmuur lopen, met die grote vaas en die veel te uitbundige bloemen; uiteindelijk ben ik erover geklommen. Eenmaal aan het graf wist ik niet wat te zeggen. Het was een ritueel dat ik niet beheerste.'

'De tweede keer ging ik met mijn grootmoeder, die al veel mensen verloren heeft. We hadden samen boodschappen gedaan, en passeerden met fietszakken vol winkelwaren bij het graf van mijn broer. Dat klopte al beter, zo met het leven mee. Zij begon heel kwaad tegen hem te praten,

Boekenbeurs: Lara Taveirne signeert op 2,3, 4, 10 en 11 november van 13u tot 15.30u..